

Eidsiva Vannkraft AS
Postboks 1098, Skurva
2605 Lillehammer

Vår dato: **16 MAI 2012**

Vår ref.: NVE 200709488-42 ksk/auko

Arkiv: 312/002.DHHA

Deres dato: 2.7.2009

Deres ref.: Oddleiv Sæle

Saksbehandler:

Auen Korbøl

22 95 93 44

Øvre Otta DA – Søknad om tillatelse til bygging av Vulu kraftverk i Vulu, Skjåk kommune, Oppland – oversendelse av NVEs vedtak

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har i medhold av lov av 24. november 2000, nr. 82 om vassdrag og grunnvann (vannressursloven) § 8, kgl. res. av 15. desember 2000 og fullmakt gitt av Olje- og energidepartementet 19. desember 2000 og 10. desember 2004 avslått konsesjonssøknaden av 2.7.2009 fra Øvre Otta DA om å bygge og drive Vulu kraftverk med tilhørende koblingsanlegg og kraftkabler.

NVE har i vedtaket lagt avgjørende vekt på at tiltaket vil medføre betydelige inngrep i et høyfjellsområde som vil ha negative virkninger for landskapet og opplevelsen av dette ved utøvelse av friluftsliv. Det vil etter vår vurdering ikke være mulig å redusere de negative konsekvensene tilstrekkelig ved avbøtende tiltak.

Bakgrunn

Øvre Otta DA søkte i brev datert 2.7.2009 om konsesjon etter vannressursloven § 8 til å bygge og drive Vulu kraftverk med tilhørende koblingsanlegg og kraftkabler. Det planlagte kraftverket ligger i Skjåk kommune i Oppland. Vulu renner fra Vuludalen, ned i Vuluvatn og videre ut i Ottaelva.

Kraftverket vil iht. oppdaterte planer mottatt på e-post 21.9.2011 utnytte et fall på 305 m mellom inntak på kote 1055 og utløp på kote 750. Opprinnelig var det søkt om å overføre elven Villa til inntaket for Vulu kraftverk. Villa renner ut i Vulu nedenfor det planlagte inntaket. Søker har nå gått bort fra dette. NVE ba søker om å utrede et tunnelalternativ i den øvre delen av rørtraseen i etterkant av NVEs sluttbefaring. Tiltakshaver har vurdert dette og konkludert med at fjellet i det aktuelle området ikke egner seg for boring da det er for skifrig.

Anleggsveien som skal opparbeides mellom inntak og kraftstasjon skal tilbakestilles etter at arbeidet er utført. Det må bygges ca. 30 m ny vei for adkomst til kraftstasjonen. Kraftverket er planlagt med en installert effekt på ca. 9 MW og en årlig produksjon på om lag 21,6 GWh. Maksimal slukeevne er 3,5 m³/s og utbyggingsprisen er anslått til 2,98 kr/kWh med prisnivå fra 2007. Det er planlagt å slippe en minstevannføring på 250 l/s i perioden 1.5-30.9 og 40 l/s resten av året. 5-persentil for hhv. sommer- og vintervannføring er 260 l/s og 42 l/s.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

NVEs behandling av Vulu kraftverk

NVE mottok første utkast til søknad om bygging av Vulu kraftverk den 14.11.2007. På grunn av stor pågang av søknader om bygging av småkraftverk informerte NVE om at søknaden tidligst ville bli tatt til behandling første halvår 2009. Saken ble tatt til behandling i starten av 2009 og ble sendt på høring med frist for uttalelse den 2.10.2009. NVE mottok søkers kommentarer på høringsuttalelsene den 14.12.2010 og vi arrangerte en sluttbefaring i området den 27.9.2011. Høringen og den øvrige behandlingen er blitt koordinert med Stamåe kraftverk. Søknaden om utbygging av Stamåe ble imidlertid trukket av Øvre Otta DA i brev datert 29.4.2010.

Innkomne høringsuttalelser

Kommunestyret i Skjåk kommune gikk imot en utbygging, mens rådmannens innstilling var positiv til en utbygging med inntak nedenfor samløpet med Villa. Fylkesmannen i Oppland er ikke imot de omsøkte planene, men forutsetter at det settes vilkår for å begrense skadevirkningene dersom det gis konsesjon. Dette gjelder spesielt for utøvelse av friluftsliv og av hensyn til naturmiljøet ved å sette krav om bl.a. økt slipp av minstevannføring, fjerning av anleggsveg og overføring av sidebekk i nedgravd rør. Oppland fylkeskommune tar ikke stilling til konsesjonsspørsmålet, men påpeker at de viktigste inngrepene og skadevirkningene ved bygging av kraftverket vil være av landskapsmessig karakter. Fylkeskommunen har utført arkeologiske undersøkelser i området, men ikke funnet noen automatisk fredete kulturminner. Direktoratet for naturforvaltning ønsker at den videre behandlingen av konsesjonsspørsmålet bør bero inntil det foreligger en ny fylkesdelplan for villrein i området. Ottadalen villreinnemnd går ikke imot en utbygging, men ønsker at en ev. utbygging skjer uten overføring av Villa og at rørgate og anleggsvei blir så smal som mulig. Skjåk allmenningsstyre går imot en utbygging med begrunnelse i de store terrenginngrepene som planlegges og hvordan disse vil virke inn på landskapet og bruken av området. Naturvernforbundet i Nord-Gudbrandsdalen går imot en utbygging med begrunnelse i flere forhold. De mener bl.a. at inngrepet vil gi store sår i naturen og påvirke naturopplevelse og turisme negativt. De påpeker også at Vulu er en innfallsport til Reinheimen nasjonalpark og ligger i randsonen til denne. Forum for Natur og Friluftsliv i Oppland ønsker en helhetlig vurdering av Lågen med sideelver når det gjelder nye vannkraftprosjekter.

Det har og fremkommet en del lokal motstand mot prosjektet i Vulu. Noen er bekymret for hvordan inngrepene vil bli seende ut i ettertid, og det stilles spørsmålstegn rundt hvorfor en elv som ble tatt ut av "Øvre Otta utbyggingen" nå blir omsøkt som et separat prosjekt. Landskapsvirkningene trekkes også fram, og det argumenteres med at Vulu er godt synlig fra riksvei 15 og enkelte mener at det er bygd ut nok vassdrag i området. Friluftsjansene fremheves også av enkelte, og området blir beskrevet som en viktig innfallsport til bl.a. Reinheimen nasjonalpark, og som et område som brukes mye til friluftsliv, fiske og rekreasjon.

NVEs vurdering

Bakgrunnen for avslaget er at Vulu kraftverk, etter NVEs vurdering, vil føre til store og omfattende inngrep i et høyfjellsområde og dermed være i strid med Olje- og energidepartementets retningslinjer for små kraftverk fra 2007. I det følgende vil NVE drøfte de hensyn som har vært avgjørende for avslaget. Kravet til begrunnelse for vedtak, jf. forvaltningsloven § 25, anses med dette som oppfylt.

Området er befart og vurdert av NVE i forbindelse med sluttbefaringen den 27.9.2011. Videre er det utført vurderinger av konsekvenser for landskapet som er gjengitt i søknaden. Det har også kommet inn betraktninger rundt hvordan prosjektet vil kunne påvirke landskapet og bruken av dette i forbindelse med den offentlige høringen av prosjektet.

Influensområdet består i all hovedsak av en bratt li som går fra riksvei 15 og opp til ca. 1000 m.o.h hvor landskapet flater noe ut. Vegetasjonen domineres av fjellbjørkeskog med innslag av noe høgstaudebjørkeskog i fuktige søkk. Lavskog dominerer på tørrere partier og det er spredt med eldre, grove furutrær i den nedre delen. Fra 900 moh og innover er det fjellvegetasjon som overtar, kun med små kratt av fjellbjørk.

Det går en mye brukt tursti oppover langs vassdraget. Stien vil følge parallelt med den planlagte rørgatetraseen nesten helt opp til inntaket og krysse den et par ganger ifølge de fremlagte planene. I den nedre delen av influensområdet, rundt riksveien, ligger det i dag flere hytter og en 22-kV linje krysser elva på ca. kote 840. Vulu var godt synlig fra riksveien på NVEs sluttbefaring og elva fremsto som et tydelig og markert innslag i landskapet.

Flere høringsparter har uttrykt bekymring for hvordan det omsøkte tiltaket vil påvirke landskapet og landskapsopplevelsen langs Vulu.

Inngrepene som planlegges i dette området ligger høyt til fjells, noe som betyr at revegetering etter en ev. utbygging vil ta lang tid og det vil bli godt synlige spor i terrenget da det skal graves og sprenges i forbindelse med legging av rør. Dette gjelder spesielt for de områdene som ligger ovenfor ca. kote 900 der vegetasjonen blir mer sparsom og høyfjellspreget. Det er begrenset med løsmasser, spesielt i de høyereliggende områdene, slik at legging av rør vil medføre mye sprenging og skape store og varige sår i terrenget. Bygging av inntaksdam og legging av rør i den øvre delen vil fremstå som et betydelig fremmedelement for brukere av Vuludalen, og for turgåere på vei inn mot Reinheimen nasjonalpark.

På NVEs sluttbefaring ble det etterspurt en alternativ løsning med tunnel for vannveien i den øvre delen av planlagt rørtrasé. Tiltakshaver har vurdert dette og kommet til at alternativ med kjerneboring ikke kan anbefales da fjellet er skifrig og ikke helt tett. Dybde til fjell ved overgang fra tunnel til rørgate var også usikker, noe som kan medføre at grøften ved overgangen kan bli veldig dyp.

I følge OEDs "Retningslinjer for små vannkraftverk" skal det tas spesielle hensyn der tiltak berører områder med sårbart høyfjell. Høyfjell er her definert som: "... områder ovenfor tregrensen". I retningslinjene står det at følgende inngrep bør unngås i slike områder: *"Inngrep som er svært synlige og som etterlater varige sår i naturen"*. Det står videre at det er viktig å redusere negative virkninger og graden av konflikt ved å se på muligheter for boring av vannvei.

NVE mener at det omsøkte tiltaket vil kunne føre til en betydelig forringelse av landskapsopplevelsen for de som ferdes langs elva. Inngrepene som planlegges vil fremstå som fremmedelementer i lang tid, spesielt i de områdene der det er sparsomt med vegetasjon. Fra inntaket og videre innover Vuludalen vil ikke en utbygging oppleves like sterkt, og for de som utøver friluftsliv og fiske i dette området vil tiltaket ha mindre påvirkning over tid.

NVE mener at spesielt de inngrepene som planlegges ovenfor tregrensa vil være i strid med de nevnte retningslinjene, og dersom det skal gis konsesjon til tiltaket må spesielt vannvei i fjell vurderes. Tiltakshaver har utført egne vurderinger av dette og har konkludert med at det ikke vil være realiserbart for dette prosjektet da fjellet er veldig skifrig og ikke egner seg for boring. En eventuell tillatelse til bygging av Vulu kraftverk som omsøkt vil dermed, etter vårt syn, være i konflikt med gitte retningslinjer fra OED.

NVE mener at i den nedre delen av rørtraseen kan vegetasjonen, som domineres av bjørkeskog, til en viss grad skjule de inngrepene som planlegges. Dersom traseen legges vekk fra turstien, med færrest mulig kryssinger, så vil deler av rørgaten skjules noe dersom anleggsveien tilbakesføres til dagens vegetasjon. Fjellbjørka vokser villig i området og dette vil bidra til å dempe inntrykket av inngrep i denne delen relativt raskt.

NVEs konklusjon

NVE legger vekt på at en ev. bygging av Vulu kraftverk som omsøkt vil medføre svært store og omfattende inngrep i et landskap som i dag fremstår som tilnærmet urørt. Vi mener at en etablering av inntak og rørgate i et høyfjellsområde vil gi betydelige terrenginngrep, og at inngrepene ikke står i forhold til den kraftmengden som skal produseres. Vi viser i denne sammenheng til OED retningslinjer for små kraftverk hvor det henvises til at inngrep i sårbare høyfjellsområder bør unngås dersom mulighetene for avbøtende tiltak er begrenset. Den øvre delen av prosjektområdet til Vulu kraftverk berører et slikt område, og søker har vurdert en tunnelløsning som ikke realiserbar.

En redusert vannføring i Vulu ved en ev. utbygging vil også føre til at verdien av elva som viktig landskapselement, bl.a. sett fra rv. 15 og for de som ferdes langs elva, vil bli betydelig redusert.

Det er også viktig å merke seg at det er stor lokal motstand mot en utbygging av Vulu ved at bl.a. Skjåk kommune, Skjåk allmenning og flere lokale aktører er mot prosjektet.

Vi mener at de positive virkningene gjennom økt kraftproduksjon og lokal verdiskapning ikke oppveier for de ulempene det planlagte tiltaket vil medføre for landskapet og landskapsopplevelsen i området. NVE mener at konsekvensene ved bygging av kraftverket vil være svært store, spesielt for landskapsverdier i området.

Klageadgang

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet av parter i saken og andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra det tidspunkt denne underretning er kommet frem, jf. fvl. kapittel VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen



Rune Flatby
avdelingsdirektør



Øystein Grøndt
seksjonssjef

Kopi:	Skjåk kommune, 2690 SKJÅK
	Fylkesmannen i Oppland, Serviceboks, 2626 LILLEHAMMER
	Oppland fylkeskommune, Serviceboks, 2626 LILLEHAMMER
	Direktoratet for naturforvaltning, Postboks, 7485 TRONDHEIM
	Villreinutvalget Ottadalsområdet, 2690 SKJÅK
	Skjåk Almenning, 2690 SKJÅK
	Naturvernforbundets lokallag Nord-Gudbrandsdal /v. Tom Ording Dahl, 2690 SKJÅK
	Forum for Natur og Friluftsliv i Oppland, Postboks 368, 2602 LILLEHAMMER
	Nysæter setereigarlag v/ Ola Flåten, 2690 SKJÅK
	Nyseter Hytteforening v/ Ola Tjønneland, 2690 SKJÅK
	Øyberg Sæter v/ Erling Sverre Øyberg, 2693 NORDBERG
	Alf Louis Solvang og Heidi Udnes Aamot, Furulund, 1540 VESTBY
	Per Steinar Løkken, 2690 SKJÅK
	Håkon Aamot, Bråtå, 2693 NORDBERG
	Marius Aamot, Utsikten, 7590 Tydal